

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovících

L. Trmíková, M. O. Štědroň:

LAMENTO

Z tance v prach
a opět do tance

Scénář: Lucie Trmíková
Hudba: Miloš Orson Štědroň
Režie: Jan Nebeský
Kostymy: Petra Vlachynská
Produkce: Eva Velická

21. 5. 2014, 20.00

VRŠOVICKÉ DIVADLO MANA, MOSKEVSKÁ 34, PRAHA 10

Účinkují

Matka Tereza: Jan Mikušek

Rinzai: Miloslav Mejzlík

Andrea: Lucie Trmíková

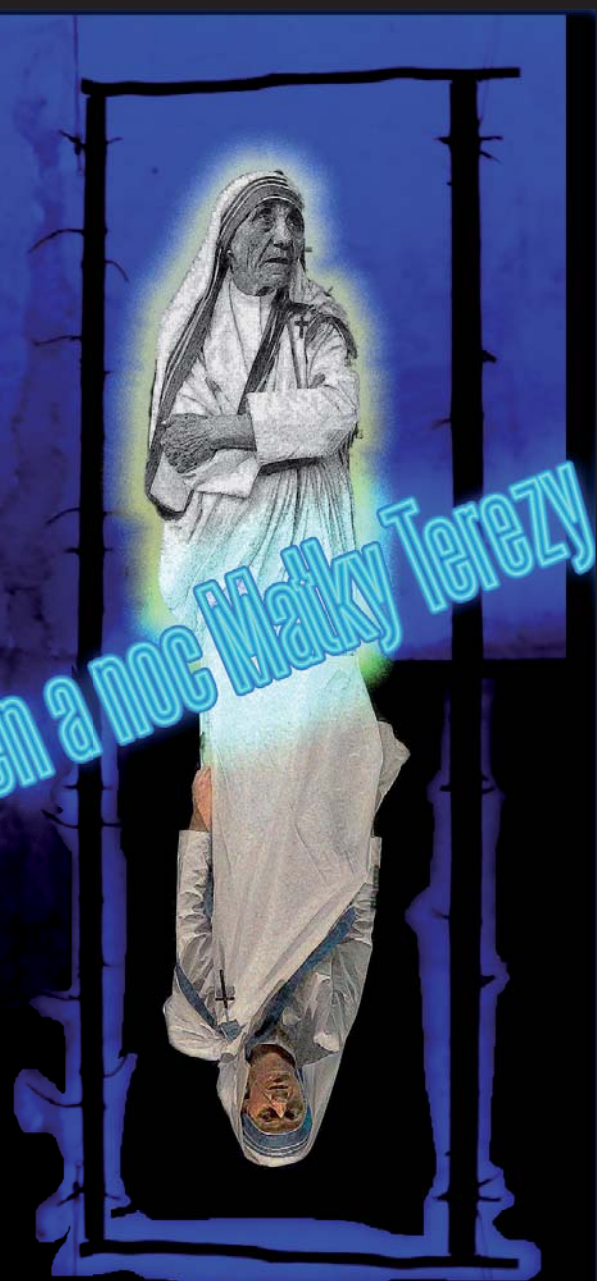
Lakšmi: Kateřina Routková

Klavír: Miloš Orson Štědroň

Akordeon: Jana Bezpalcová

Bicí: Jan Švamberg

Den a noc Matky Terezy

*Hudebně-divadelní představení se zcela novým pohledem na Matku Terezu.
Jaká opravdu byla? Věřila či pochybovala? Existuje Bůh? Je duše?
Máme nějakou naději? Má to všechno nějaký smysl?
A dá se v Kalkatě do hodiny sehnat mandolína?*

Často přemýšlím, jak se jako křesťan mám vyrovnat s novými objevy a tvrzeními přírodovědců. Darwinova teorie ve své zjednodušující, zároveň ovšem původní Darwinovu myšlenku zkreslující interpretaci říká, že člověk „povstal z opice“. Přitom věcně vzato, je kniha Charlese Darwina „O původu druhů přírodním výběrem“ podstatně blíže učení tzv. „inteligentního designu“, než svému výše uvedenému zjednodušenému lidovému výkladu. Jak ale přijmout, že každé stvoření, tedy každý člověk je Božím dílem, dokonce i ten, který „povstává z opice“ každé ráno po noci probdělé v alkoholovém opojení?

Především je potřeba si uvědomit, zda se nás stav druhého člověka dotýká, zdali nás to „bolí“ za něj a zdali potom najdeme i odvahu vyjádřit svůj nesouhlas s jeho pravidly a způsobem života, tedy s tím, co s ním mává. Když si však řeknu, že se nebudu nervovat, ztratím cestu k jeho srdci a nechávám ho napospas jemu samotnému. Nikoliv bezbřehá tolerance, ale rozhodně ne utloukat člověka jeho vlastními chybami. Ublížím jemu, když na něho zaútočím slovy, manipulací nebo city, a sebe vystavím nebezpečí ublížení vedenému jeho pěstí.

Když se však budu trpělivě snažit dělat to správné, k čemu nás společně vede Ježíš, možná se dokáže i on vzepřít tomu v čem vězí.

Snažme se naplňovat radu apoštola Pavla „jeden druhého za důstojnější sebe mějte“. Když mi opravdu záleží na dobru druhého člověka, nebudu se snažit předělat ho, to nechám Bohu, ale otevřeně mu řeknu, co si o jeho stavu myslím, jak ho vidím já a jak by mohl on nahlédnout sám sebe.

Pokud se naučím dostatečně druhému člověku naslouchat, možná pozná, že mi na něm záleží, že mě zajímá, co říká i co

ho trápí, a třeba pochopí, že mu mohu být nápomocen v jeho bolestném povstávání „z opic“ - nejenom těch alkoholových. Že si ho vážím jako rovnocenného Božího stvoření a že v našem společném povstávání k Božímu obrazu (nezůstat pod obraz!) jsme si všichni tak podobní.

Oldřich Stehlík

ÚVODNÍ POZNÁMKA AUTORA K BOHOSLUŽEBNÉ KNIZE

Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? (Žalm 8, 6)

Když jsem o Velikonocích v milostivém létě 2000 coby student 1. ročníku Husitské teologické fakulty přijímal svátost křtu v náboženské obci v Praze-Nuslích, opravdu mne nenapadlo, že o deset let později začnu s dílem, jehož dosavadní výsledek držíte v rukou. Jsem hrdý na to, že Církev československá husitská, v jejímž společenství věřících jsem na prahu dospělosti našel duchovní domov, mne tvorbou Bohoslužebné knihy pověřila. Vždyť kdo jsem, že na mne připadla taková odpovědná služba? Jsem proto všem služebníkům církve vděčný, že přijímají tuto mou práci (která by nevznikla bez laskavé podpory a rady lidí, které v předmluvě zmiňuje bratr patriarcha), ačkoli je všelijak nedokonalá. Právě v naší církvi jsem se naučil lásce k liturgii jako prameni křesťanského života a základu duchovní obnovy. Prosím vás, sestry a bratři v Kristu, přijměte tuto Bohoslužebnou knihu jako výraz díky za všechna požehnání, jichž se mi od Pána v naší církvi nezaslouženě dostalo. Na srdci mám jedno neskromné přání: ať i pomocí této knihy ještě vroucněji a niterněji oslavujeme a chválíme svaté jméno našeho Ukřižovaného a Vzkříšeného Spasitele, bez jehož obětavé a odpouštějící lásky bychom byli nejubožejšími z lidí, hynoucími ve svých hříších. Společně s žalmistou volám: „Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi!“

Mgr. Lukáš Bujna, farář

NEDĚLE V KVĚTNU

II. neděle po velikonocích (Misericordias Domini) 4. května

Hospodinova milosrdenství je plná země. Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem. Aleluja! (Žalm 66, 1-2)

První čtení z Písma: Skutky 2, 14a.36-41

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 1, 17-23

Evangelium: Lukáš 24, 13-35

III. neděle po velikonocích (Jubilate) 11. května

Nazývána také ›Nedělí dobrého pastýře‹, neboť v evangelijním čtení (ve všech třech řadách) se tento starozákonní titul Hospodinův (viz Ž 23, 1) vztahuje na Ježíše Krista.

Jásej Bohu, celá země. Pějte chvály k slávě jeho jména. Jeho slávu šířte chvalozpěvem.

Aleluja! (Žalm 33, 5-6)

První čtení z Písma: Skutky 2, 42-47

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 2, 19-25

Evangelium: Jan 10, 1-10

IV. neděle po velikonocích (Cantate) 18. května

Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci, zjevil před očima pronárodů svoji spravedlnost. Aleluja! (Žalm 98, 1.2)

První čtení z Písma: Skutky 7, 55-60

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 2, 1-10

Evangelium: Jan 14, 1-14

V. neděle po velikonocích (Rogate) 23. května

S plesáním to oznamujte, všude rozhlašujte, roznesťte to až do končin země: Hospodin vykoupil svůj lid. Aleluja! (Izajáš 48, 20)

První čtení z Písma: Skutky 17, 22-31

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 3, 13-22

Evangelium: Jan 14, 15-21

Sk 2, 14a.36-41

1Pt 1, 17-23

ev. Lk 24, 13-35

CESTOU DO EMAUZ

O emauzských učednících je v evangeliu řečeno, že „něco jako by bránilo, aby ho poznali,“ přičemž poznáním má evangelista na mysli uvěření a přijetí Vzkříšeného Krista. „Něco jako by bránilo, aby ho poznali,“ jak výstižná diagnostika stavu člověka předtím, nežli uvěří. Ti učedníci rozhodně nejsou nepoučení, znali se s Ježíšem během jeho pozemského života, patřili do úzkého kruhu jeho žáků, nebyli ani, řečeno s Tomášem Halíkem – „něcisté“, tedy nevěřili ve smyslu, „že NĚCO je nad námi,“ ale zcela určitě upřímně vyznávali Boha, stvořitele nebe i země, a přesto bylo zde „něco“, co jim bránilo, aby ve své víře postoupili dál, aby nejenom uznali Boží svrchovanost, ale také přijali, že tento svrchovaný Bůh má zájem vstoupit do jejich životů pro jejich záchranu, a že se toto všechno odehrálo v příběhu Ježíše Krista. Víra v Krista není naivním a většinou nijak neangažovaným a k ničemu nezavazujícím přesvědčením o „něčem nad námi“, ale jistotou, že se něco odehrává v nás, že se něco děje s námi samotnými – nejenom nad námi v podobě „něčeho“ co je neurčité, nepostižitelné a neuchopitelné, ale něco zcela konkrétního, co se děje s námi. Básník, když má odpovědět, co je křesťanská víra, říká: „To je posun v nás. Co nám leželo v žaludku – leží nám najednou na srdci“. Ale ono nám to předtím ani nemuselo ležet v žaludku. Vedle bezbřehé tolerance ke všemu stačí přidružit nezájem o cokoliv

a člověk se rázem stane naprosto imunním vůči jakémukoliv duchovnímu pohybu. Vystačí si s přesvědčením „něco je nad námi.“ „Stejně to nikdy nepoznám, nikdy se k tomu nepřiblížím, tak proč bych se snažil...“ Výchozí pozice emauzských učedníků je v tomto přeci jenom lepší. Věřili v Hospodina, znali Ježíše, patřili do společenství Božího lidu Izraele, ale přesto i oni učinili zkušenost s „něčím co jako by bránilo, aby ho poznali.“ Ono NĚCO je velmi variabilní, mění se od člověka k člověku, je závislé na okolnostech, době, společenském i duchovním klimatu. Vždycky je NĚCO, co nám brání. Může to být čas, životní úspěchanost, povinnosti, láska, starosti, neúspěch nebo naopak úspěch, moc, sláva, může to být množství poznání, špatná zkušenost, neochota, lenost, pohodlnost, nemoc, bolest, smutek, vzdor. Dokonce si myslím, že povrchní víra v „něco nad námi“ může být zároveň tím, co nám brání uvěřit v Krista. Nechme se poučit svědectvím učedníků putujících do Emauz. Oni vlastně utíkají z místa činu, z Jeruzaléma, kde se to všechno stalo, kde Ježíš Nazaretský, prorok mocný slovem i skutkem před Bohem, byl odsouzen na smrt a ukřižován. Jsou té události plni. Rozmlouvají o tom a jsou plni smutku. V jejich případě je nejspíš oním „něčím co jim brání“ právě smutek. Učinili tragickou zkušenost. Ten, do kterého vkládali své naděje, angažovali se vůči němu svou láskou, je

mrtvý. V takových chvílích se velice často stává, že víra a duchovní život pohasínají. Bolest člověka ochromí tak, že mu zastře jakýkoliv výhled k naději, i když i k nim slovo o naději zaznívá, dokonce z úst samotného Vzkříšeného Krista. Jdou s ním cestou a on vykládá, co všechno se na něj vztahuje ve všech částech Písma. Musel to být zajímavý rozhovor – biblická hodina se samotným Kristem, ale ani to emauzským učedníkům k uvěření nestačilo. Považme, káže Vzkříšený Kristus, vykládá Písmo, ale oni dál zůstávají se svým smutkem a ve svém nepochopení. Někdy jako kazatel propadám skepsi, ve které si říkám, že kdybych byl ve svém kazatelském projevu přesvědčivější, měl věci lépe nastudované, hovořil bych z patra a bez papíru, muselo by být moje svědectví účinnější, ale ejhle, ani samotný Kristus nic nepořídil s učedníky cestou do Emauz, dokud jenom mluvil. Poslechli si ho jistě se zájem, ten ostatně projeví v žádosti, aby s nimi zůstal, když se jim zdálo, jako by chtěl jít dál, ale že by se na základě jeho slov proměnili? To vůbec ne! Někdy se se mnou lidé po obřadech loučí se slovy: „Bylo to hezké, pane faráři...“ Mě to potěší, ale zároveň i vyvolá otázku: „A proměnilo vás to?“ A tak nějak dopředu už tuším, že nejspíš ne, že to sice bylo „hezké“, „zajímavé“, možná by se to dalo poslouchat hodiny a hodiny, jako v případě učedníků, kterým jejich smutek cestou do Emauz rozptýlil rozhovor s Ježíšem. „Bylo to hezké, ale co dál?“, kladu si spolu s nimi i já stejnou otázku. Ale i na tu má Ježíš předem připravenou odpověď. Usedá ke stolu, bere chléb, vzdává díky, láme jej

a rozdává jim. Je s nimi ve společenství. Ježíš je v tom s nimi! Až v ten okamžik se jim oči otevírají a poznávají jej. Dokud jenom vedli s Ježíšem rozhovor, nepoznali ho, on sám se jim dal poznat ve chvíli, kdy spolu s ním vešli až do jeho večeřadla, vstoupili do jeho příběhu a on vstoupil do jejich životních příběhů.

Opět jsme na příběhu emauzských učedníků ujištění o tom, že víra vzniká na základě zvěstování Božího slova, které však nemůže zůstat jenom ve slovech, myšlenkách a moudrých větách. Ty u emauzských učedníků stačily sotva k tomu, aby alespoň na čas rozptýlily jejich chmury. Ale teprve, když od slov pokročili dál, k odvaze usednout ve společenství se Vzkříšeným, teprve tehdy se jim dává poznat, tehdy se jejich víra rodí a oni se při pohledu zpátky diví, jak je možné, že jim srdce nehořela, když s nimi na cestě mluvil a otvíral jim Písmo.

Amen

*Kázání 4. 5. 2014 v Husově sboru
ve Vršovcích, II. neděle po velikonocích*

PROGRAM NA KVĚTEN

4. 5.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
11. 5.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
18. 5.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
21. 5.	středa	19 hod.	Slavnostní otevření Vršovického divadla MANA za účasti patriarchy CČSH ThDr. Tomáše Butty	foayer Divadla MANA
21. 5.	středa	20 hod.	Lamento - Den a noc Matky Terezy. Divadelně-hudební představení s novým pohledem na Matku Terezu. Hraje sdružení Omnimusa.	Divadlo MANA
23. 5.	pátek	18-23 hod.	<p>Program Noci kostelů v Husově sboru: 18 hod., 20 hod. a 22 hod.: Komentované prohlídky Husova sboru. 19 hod.: Cantante - Ekumenický smíšený sbor Cantante zpívá vokální skladby duchovní hudby a černošské spirituály. 21 hod.: Seznamte se: varhany! Přijďte si poslechnout jedinečný zvuk varhan a zároveň se dovědět o tajemstvích tohoto nástroje. Adam Viktora hraje i zasvěceně vypráví o jejich původu, konstrukci i o tom, jakým způsobem varhany fungují a v čem je jejich podmanivost.</p>	
25. 5.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže A. Frýdlová
30. 5.	pátek	17 hod.	schůze Rady starších	v sákrstii

KONTAKT

Moskevská 34/967
 101 00 Praha 10-Vršovice
 e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
 e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
 tel.: 271724317 (Farní kancelář)
 271726461 byt faráře
 731100059 mobil faráře

Centrum MANA
 nízkoprahové centrum aktivit
 produkce: Jana Valachová, tel. 778001097
www.centrummana.cz
 e-mail: info@centrummana.cz
divadlo@centrummana.cz
 Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla.

ZASTÁNCE BEZMOCNÝCH

Fridtjof Nansen, 1861-1930

Katastrofální sucha a neúroda byly příčinou hladu, který v roce 1921 zachvátil Povolží, Ukrajinu a Krym. V SSSR hladovělo 33 milionů lidí. Potřebovali pomoc, ale ve světě převládala nechuť jakýmkoli způsobem podporovat komunistický stát, a tak s pomocí nikdo nespěchal. Pravoslavná církev také zklamala, kněží odmítali vydat cenné bohoslužebné náčiní na zakoupení obilí v cizině. Jen několik představitelů světové inteligence se hlasitě ozvalo ve prospěch lidí trýzněných hladomorem, v jejich čele Fridtjof Nansen.

Není asi zas tak těžké sestavit si správné pořadí hodnot. Mnohem obtížnější je podle tohoto žebříčku žít. A o to se právě snažil Nor Nansen. Měl všechny

předpoklady pro mnohostrannou kariéru. Narodil se v dobře situované luterské rodině advokáta, vynikl ve sportu, projevoval výrazné nadání pro přírodní vědy, měl malířský talent. Podobně jako Darwin se zúčastnil jako mladý vědecký výzkumník na lodi „Viking“ dlouhé námořní plavby. Přesl s pěti druhy na sněžnicích Grónsko. Ve třiceti dvou letech se pokusil dosáhnout severního pólu. (Budete-li cestovat do Osla, můžete se pohoupat na umělých vlnách v jeho legendárním „Framu“.) Už tehdy však tento otrlý polárník projevil soucitné srdce k živým tvorům: „Můj Bože, jak to je nízké, že kousek olova může tak náhle ukončit tento volný život v těchhle ledových krajích.“ Procestoval i Sibiř. O svých zážitcích psal poutavé knížky. Od Švédské antropologické společnosti získal medaili, která byla do té doby propůjčena pouze africkému cestovateli Stanleyovi. Založil novou vědu - oceánografi a přednášel ji na univerzitě v Kristianii (od roku 1924 Oslo). Když byla v roce 1905 zrušena personální unie Norska se Švédskem, patřil dokonce mezi kandidáty na hlavu státu. Nakonec byl sice lidovým hlasováním zvolen Haakon VII., ale Nansen byl postupně jmenován norským vyslancem v Londýně a Washingtonu. A přece si nakonec zvolil daleko méně vděčné poslání.

Po skončení první světové války tento netradiční křesťan vyzývá skandinávské země, které zůstaly ušetřeny, aby se snažily pomoci postiženým národům – „dětem, odkázaným na milosrdenství Boží“. Prohlašuje: „Nevidím jiné záchrany pro lidstvo než znovuvzkříše-

ní lásky k bližním.“ Proto tedy vybízí Společnost národů, aby pomohla hladovějícím v sovětském Rusku, není však touto nejvýznamnější světovou organizací zprvu vyslyšen. Obrací se proto na křesťanské charitativní spolky a soukromé dárce (od papeže dostal milion lir) i na americkou humanitární organizaci ARA. Pomocnou akci dotáhl až do konce. Prohlásil: „Ani názory, které člověk má, ani články víry, které uznává, nemají význam pro jeho spolutvory, nýbrž jeho jednání!“

Ušlechtilost jeho pohnutek i osobní schopnosti nakonec přece jen ocenila i Společnost národů, která ho jmenovala svým vrchním komisařem pro propuštění válečných zajatců. Nansen organizoval transporty mezi jednotlivými státy (např. výměnu zajatců mezi Německem a SSSR), ujímal se však také národnostních menšin odříznutých od vlasti i příslušníků 26 národností, kteří po válce bloudili bez domova Evropou. Není proto divu, že jeho sebeobětavé dílo bylo oceněno Nobelovou cenou.

S Nansenovým jménem jsou spojeny tři různé věci: Nansenův cestovní pas pro poválečné běžence, Nansenův mezinárodní úřad pro uprchlíky při Společnosti národů (po 2. světové válce byl nahrazen Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky) a Nansenův dům, v němž se setkávají mladí příslušníci různých národů, aby se učili novému, tolerantnějšímu a obětavějšímu přístupu k životu.

Daniel Henych

NÁVRAT MLADÉHO PRINCE

Pro Vršovické divadlo MANA připravujeme divadelní představení, vytvořené na základě knižní předlohy „Návrat mladého prince“ argentinského spisovatele Alejandra Guillerma Roemmerse. Kniha, stejně tak jako autor, je u nás poněkud neznámá přesto, že se jedná o velmi uznávaného a oceňovaného autora a dílo, které vyšlo již ve více než patnácti jazycích a zemích světa (v ČR v r. 2012 vydal Garamond). Roemmers je autorem básnických sbírek, za něž dostal například v r. 2008 cenu španělského PEN klubu a v r. 2009 cenu Miguela Hernandezze za básnickou tvorbu. Sdružení argentinských spisovatelů ho jmenovalo Velvyslancem argentinské literatury. Je také místopředsedou a čestným předsedou Amerického básnického svazu.

Kniha „Návrat mladého prince“ je inspirována dílem slavnějšího Antoine de Saint-Exupéryho a volně na něj navazuje. Stejně jako malý princ i Roemmersův mladý princ přichází na Zemi, aby zde postupně objevoval hodnoty, které jsou základem civilizovaného lidského společenství, tj. lásku, přátelství, vzdělání, vztah k rodině a přírodě. U Roemmersova hrdiny rozeznáváme nejen jeho věkový, ale také myšlenkový a časový posun. Nejen, že je starší a tudíž i zkoumanější a hloubavější, ale také jeho návrat je aktuálnější, proto při svém putování naráží mnohem víc na současné problémy. A je úplně jedno, že se odehrávají ve vzdálené Patagonii, kam autor umístil děj svého příběhu:

Při cestě automobilem opuštěnou argentinskou krajinou najde řidič na kraji silnice spícího

mladého chlapce. Během dlouhé cesty se postupně dozvídá důvody, které mladého prince přivedly zpátky na Zem, a snaží se odpovídat na jeho nevyzpytatelné, nevinné otázky. Kniha *Návrat mladého prince* je o lásce a pochopení, o tom, jak je těžké si v dospělosti uchovat dětskou nevinnost.

Autor se snaží oslovit nejen mladou generaci ale i dospělé, kteří již zapomněli, v čem se ukrývá pravé štěstí lidského života.

S touto myšlenkou by mělo korespondovat také divadelní zpracování Roemmersovy předlohy. Chceme, aby dílo bylo sdílné jak staršímu, dospělému publiku, tak mladším divadelním návštěvníkům. Aby je vedlo k pozastavení se v každodenní uspěchanosti a k vytvoření vzájemné, mezigenerační důvěry.

K tomu by mělo přispět i herecké obsazení. Role vypravěče příběhu se ujme představitel starší generace (Josef Somr) a role mladého prince bude svěřena zástupci mladší herecké generace (v úvaze jsou Adam Mišík, Jan Zadražil nebo Kryštof Hádek). Kromě zmíněných profesionálů hodláme do projektu zapojit několik mladých lidí s Downovým syndromem, a to na základě jejich předešlé divadelní zkušenosti. Počítáme s nimi pro epizodní role (květina, pes, atd.) které budou moci vyjádřit především pohybem, anebo zvukem, s pomocí jednoduchých hudebních nástrojů.

V roce 2009 bylo pod vedením režisérky Olgy Struskové nastudováno s dětmi s Downovým syndromem a hercem Janem Zadražilem představení „Chlapec z planety D.S.“ na motivy knihy *Malý princ*, které se setkalo s nečekaným úspěchem a řadou repríz. Nastudováním a uvedením divadelního představení „Návrat mladého prince“ tentokrát na motivy knihy A. G. Roemmerse chceme znova propojit svět lidí s D. S. se světem tzv. majoritní společnosti. Zapojením mladých lidí (počítáme s účastí 3 – 4, ve věku 15 – 28 let) s DS do projektu hodláme rozvinout jejich potenciál neverbálních vyjadřovacích schopností a zároveň ukázat většinové společnosti že i oni jsou schopni prostřednictvím umění snadněji komunikovat s okolním světem a aktivně tak naplňovat integrační filozofii Společnosti D.S. vyjádřenou mottem: „Žijeme, učíme se, tvoříme a bavíme se ve společném světě“.

Život mentálně postižených dětí a mládeže se v ČR stále odehrává na okraji společnosti. Integrace a pochopení osob s mentálním postižením je i v dnešní moderní společnosti pro jejich rodiny neustálým bojem s okolím a státními institucemi. Děti i mladí lidé s DS mají minimální možnosti jak smysluplně trávit svůj volný čas, proto se jejich zapojením do běžného života, včetně kulturního, chceme snažit zbourat předsudky společnosti vůči těmto lidem a ukázat, že i oni jsou schopni dalšího osobnostního rozvoje pod odborným vedením. Společná práce s profesionály jim navíc pomůže rozvíjet komunikační schopnosti, povede je k lepšímu sebepoznání a vzájemné úctě. Domníváme se, že takovéto pojetí divadelního zpracování bude přesně odpovídat obsahové náplni Roemmersova humanistického díla, a že bude rovněž obohacením české divadelní scény o nový interpretační prvek, který byl až dosud využíván jen kinematograficky (viz *Requiem pro panenku* nebo nejnověji *Detektiv Down*).

Olga Strusková (dokončení příště)

ODBOJOVÁ ČINNOST FARÁŘE JAROSLAVA BENDLA - II. DÍL

„Bez svého přičinění jsme se narodili a potom budeme, jako bychom nikdy nebyli. Dech v našem chřípí je jako dým a myšlenka jako jiskra při tepu našeho srdce. Když zhasne, tělo se rozpadne v popel a duch se rozplyne jako lehký vánek. I naše jméno bude časem zapomenuto a nikdo nevzpomene na naše činy. Náš život se rozplyne jak stopa po obláčku, rozptýlí se jako mlha zahnaná paprsky slunce, sražená jeho teplem. Neboť náš čas je jako pomíjivý stín, není možno odložit svůj skon, protože je zpečetěn, a nazpět nepřijde nikdo.“

Knih moudrosti 2, 2-5

Povaha a směr odbojových aktivit faráře Jaroslava Bendla nejsou do dnešních dnů prozkoumány v plné šíři. Ví se, že udržoval kontakty s dalšími duchovními CČS(H), kteří byli zapojeni do odbojové činnosti. Farář Josef Kosinka po válce vypověděl, že Bendl se aktivně spolupodílel na pomoci generálu Vojtěchu Lužovi – významnému představiteli velení vojenských složek domácího odboje. Ze svědectví faráře Josefa Kracíka je též potvrzeno Bendlovo napojení na domácí odboj. Kracíkovi se Bendl v srpnu 1942 svěřil, že se do hledáčku Gestapa dostal na základě udání jedné ženy. V dopise na rozloučenou Zoře Vyhnánkové píše: „Nařčení zlých lidí, jejichž nenávisť vůči mně nechápu, se uplatnila a jejich úmysl se podařil. Jinak Ti nemohu vysvětlit to, co se stalo. Nejsm si ničeho vědom.“ Cena za zradu? Udavač obdržel 50 korun na jízdné a 100 korun odměny k tomu. Taková byla v Protektorátu cena člověka.

Farář Bendl svůj odchod do Prahy nahlíží jako příležitost k navázání spolupráce a dalších spojení pro odboj. Podle svědectví Aloise Bláhy, člena odbojové skupiny bývalých legionářů a vojáků (Družstva v prvním sledu) vydávající a rozšiřující ilegální časopis *V boj*, byl do činnosti této organizace zapojen také Jaroslav Bendl, a to již od roku 1939. Kolportoval časopis *V boj* a zároveň byl napojen na Národní hnutí pracující mládeže.

Gestapo mělo údajně své informátory i na poslední bohoslužbě Jaroslava Bendla v Sázavě nad Sázavou, ze které obdrželo jako průkazní materiál fotografie použité při soudu v Petschkově paláci v Praze.

Okolnosti Bendlovy smrti v Osvětimi nejsou známy a nikdy nebyly rodině sděleny. Dle neověřených informací umírá na celkové vysílení organismu a následně je zpopelněn v jednom z osvětimských krematorií. Rodina je o zesnutí informována četnictvem ústně na pokyn Gestapa v Hradci Králové 24. 11. 1943. Datum smrti je později upřesněno na 16. 10. 1943. Zdrčený otec sděluje přátelům: „Náš drahý Jaroušek, farář Jaroslav Bendl, narozený 11. 3. 1913... zemřel v Osvětcině... nemohu psát pro pláč. To je strašné!“

David Frýdl

CÍRKVE NA ROZCESTÍ

Ve starověku se křesťanské církve zabývaly ze všeho nejvíc evangelizací a ve středověku zase politikou. V obou případech se stejnou chutí a s nemalými úspěchy.

V novém věku (včetně věku přítomného) se církve soustředí především samy na sebe. Což nemusí být nutně tak špatné, pokud to nebude sobecké, pokud to bude spojeno s tím, že půjdou trochu do sebe a podaří se jim udělat to, čemu se v oblasti IT říká aktualizace.

Církve potřebují důkladně obnovit svoji duchovní identitu, výrazně zjednodušit svoji organizační strukturu, nekompromisně zmodernizovat svoje vnější projevy.

Tento proces ovšem může komplikovat skutečnost, že středověk skončil v některých velkých církvích s dlouhou tradicí o několik staletí později než v okolním světě. V některých ohledech dokonce možná ještě trvá.

Další komplikací může být přesvědčení některých náboženských představitelů, že církve jsou tu od toho, aby lidem říkaly, jak mají žít, a lidé jsou tu od toho, aby je živili. Případně, pokud jim bylo živobytí nějakým způsobem nespravedlivě zkomplikováno, mají nárok na právoplatnou náhradu a kompletní odškodnění i s úroky.

Proč? Protože vy nás přece potřebujete! Jenže co když ne?

Církve by měly skoncovat se svou ekonomickou a možná i mentální závislostí na státu. Přestat s trapnými tahanicemi o peníze, domy, lesy, pozemky a deskové malby Mistra vyšebrodského oltáře, protože tyhle právní tanečky poškodí jejich pověst na dalších sto let. Měly by začít hledat nový, eticky čistý zdroj příjmů v podnikatelské činnosti a formou desátků svých členů nebo jiným způsobem hradit platy pastorů, pastoračních asistentů a misijních pracovníků.

Takovéto sebevědomé, ekonomicky nezávislé, komunitě užitečné a svému poslání věrné církve by do zajisté přitáhly pozornost mnohých sponzorů a firemních i individuálních dárců.

Pro dobrý příklad netřeba chodit daleko. Největší křesťanská autorita, Pavel z Tarsu, to takhle dělal. Ačkoli cestoval, psal, organizoval a vyučoval v míře pro většinu lidí nepředstavitelné, současně byl schopen postarat se o své příjmy tak, aby nebyl nikomu ekonomicky na obtíž. A tohle učil: Zakládejte si na tom, že budete žít pokojně, věnovat se své práci a získávat obživu vlastníma rukama. Tak získáte úctu těch, kteří stojí mimo, a na nikoho nebudete odkázáni (1. list Tesalonickým, 4,11-12).

Na ochotě církevních představitelů klást si nové otázky a odpovídat na ně jiným způsobem než dosud závisí do značné míry budoucnost křesťanství v naší zemi. Protože konkurence roste a o slovo se už nehlásí pouze ateisté, ale i mnohá další silná a expanzivní náboženství, především muslimové. A brzy to slovo dostanou.

Pavel Kosorin

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce CČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně

David Frýdl (1974) – farář

Oldřich Nováček (1972) – finanční zpravodaj

Miroslava Pražáková (1942)

Helena Zezulková (1954)

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 25. 4. 2014

Jednání RS bylo zahájeno společným zpěvem písně 185 a modlitbami členů RS.

RS projednávala správní záležitosti týkající se nájemních bytů v budově Husova sboru. Pokračuje záležitost s neoprávněným užíváním sklepní kóje, dále kauzy výpovědi z nájmu dvou osob. Vše je v řešení. RS pověřuje br. Frýdla a Nováčka, aby v průběhu května zajistili vyklizení sklepu a bytu č. VI. V případě neoprávněného užívání jednoho z bytů je věc v řešení příslušné soudní instance. RS trvá na důvodech výpovědi a povinnosti hradit stanovené nájemné a to až do rozhodnutí soudu. Vyjádření RS bude písemně zasláno.

Bratr farář informoval o znovuotevření divadla Mana, které se bude konat 21. 5. 2014. Divadlo bude otevřeno po dokončení všech dílčích rekonstrukcí, které proběhly v minulých letech. Průběh dokončujících prací rekonstrukce vstupu do divadla Mana nabralo mírné zpoždění 1-2 týdny.

Plnění finančních závazků ze strany investora je bez komplikací a všechny smluvní termíny jsou řádně dodržovány.

Bratr farář informoval o Noci kostelů, která bude probíhat 23. 5. 2015 i v našem sboru dle programu, který je připravován.

RS projednávala situaci ohledně volby biskupa v Pražské diecézi připravované na 26. 4. 2014.

Bratr farář přednesl výsledek výběrového vikariátního řízení (111 odevzdaných hlasů, z toho 98 pro Davida Tonzara a 13 pro Daniela Majera).

Následně proběhla diskuze k „Podmínkám financování“, které předkládá Pražská diecéze. „Podmínky financování“ nastavují systém nakládání s finančními prostředky v Pražské diecézi, které Pražská diecéze bude dostávat v následujících 30-ti letech na základě státního vyrovnání s církvemi. Bratr farář přečetl RS svoje stanovisko k tomuto návrhu. Toto stanovisko přednese také na Diecézním shromáždění. RS k tématu diskutovala.

Ze závěrů rady starších vybral David Frýdl.

Úplné znění všech projednaných bodů je k dispozici v kanceláři farního úřadu.